

[Justitsministeren]

Det foreliggende lovforslag er et klart udtryk for regeringens kriminalpolitiske linje og skal bl.a. ses på baggrund af de anførte synspunkter om straffesystemets funktion. Lovforslaget indeholder to elementer: en skærpelse af strafferammen i straffelovens § 235 om salg m.v. af børnepornografi og en forenkling af straffelovens voldsbestemmelser, så de bliver lettere at arbejde med. Samtidig er det hensigten at skærpe straffene for visse voldsforbrydelser.

Forslaget til en skærpelse af strafferammen i straffelovens § 235 om børnepornografi har til formål at sikre, at der ved grovere overtrædelser af forbudet bliver mulighed for at idømme frihedsstraf i form af hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. I dag er der kun hjemmel til at idømme bødestraf i sager om børnepornografi.

Den gældende kriminalisering i § 235, der stammer fra 1980, er som bekendt begrundet i ønsket om at beskytte børn mod overhovedet at blive misbrugt som modeller under den slags optagelser, uanset hvor i verden optagelserne måtte finde sted. Det er jo normalt muligheden for afsætning af billederne, der er den økonomiske anledning til, at sådanne optagelser overhovedet finder sted.

Efter min opfattelse er der behov for at udvide strafferammen i § 235 til ud over bøde også at omfatte hæfte eller fængsel indtil 6 måneder for derigennem at styrke det strafferetlige værn mod seksuel udnyttelse af børn i erhvervsøjemed. Der kan tænkes tilfælde, hvor salg eller udlejning af børnepornografisk materiale eller besiddelse med henblik på sådan udbredelse har et sådant omfang, at anvendelse af bødestraf ikke vil være tilstrækkeligt til at markere samfundets afstandtagen og misbilligelse.

Samtidig vil den foreslåede ændring af strafferammen i § 235 bringe retstilstanden i Danmark bedre på linje med retstilstanden i Sverige og Norge, hvor strafferammen for børnepornografi går op til fængsel i henholdsvis 6 måneder og 2 år.

Den anden del af forslaget vedrører som nævnt straffelovens voldsbestemmelser. Forslaget tilsigter at tilvejebringe en ny og mere enkel udformning af voldsbestemmelserne, bl.a. således at de bliver lettere at arbejde med. Forenklingen vil bl.a. indebære forbedrede muligheder for at fremme visse voldsager som tilståelsessager med en deraf følgende processuel besparelse.

Til forslaget er knyttet nogle bemærkninger om strafudmålingen i voldsager. Jeg foreslår i den forbindelse, at straffen i visse voldsager skærpes. Det gælder navnlig de helt meningsløse og urimelige tilfælde, hvor helt sagesløse personer bliver udsat for vold. Sådanne sager afgøres i dag med straffe, der i almindelighed ikke overstiger fængsel i 60 dage, når gerningsmanden ikke har anvendt redskaber eller våben, men alene slag og spark. Efter min opfattelse står straffe af denne længde ikke i rimeligt forhold til forbyrdelsens grovhed. Der er behov for at justere udmålingsniveauet i opadgående retning, således at der opnås en større nuancering af strafudmålingen afhængig af de skærpende eller formildende omstændigheder, der foreligger i den enkelte sag.

Lovforslaget om vold bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse.

Endelig indeholder lovforslaget hjemmel til en teknisk ajourføring af nogle straffebestemmelser på Færøerne efter anmodning derom fra det færøske hjemmestyre.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Klassestørrelser, skolenedlæggelser og samlesning m.v.).

(Lovforslag nr. L 111).

Regeringen har med baggrund i betænkning fra det af Indenrigsministeriet nedsatte udvalg om kommunalt udgiftspres og styringsmuligheder (Lotz-udvalg II) ført forhandlinger med Kommunernes Landsforening, Danmarks Lærerforening og Skole og Samfund. Der var ved disse forhandlinger enighed om nødvendigheden af øget fleksibilitet for at kunne tilpasse ressourceforbruget i folkeskolen til det faldende elevtal.

Parterne er derfor enige om følgende forslag til ændring af lov om folkeskolen, der vil give mulighed for en sådan forøgelse af fleksibiliteten:

– adgang til hurtigere og nemmere at kunne nedlægge skoler,

[Undervisnings- og forskningsministeren]

- ophævelse af de særlige regler om elevtallet i børnehaveklassen,
- adgang til i visse tilfælde at kunne danne klasser med op til 30 elever,
- udvidet adgang til samlæsning både på tværs af klassetrin og mellem parallelklasser.

Hensigten med lovforslaget er først og fremmest:

- at gøre det nemmere for kommunerne at foretage mere langsigtede og hensigtsmæssige ændringer i skolestrukturen, således at ressourceutilpasningen til det faldende elevtal ikke fortsat sker ved en udhuling af den enkelte skoles driftsbudget, til skade for elevernes timetal. Den foreslåede procedure i forbindelse med skolenedlæggelser svarer til proceduren i forbindelse med lokalplanændringer i kommuneplanlægningsloven, det vil sige, at skolenedlæggelsesproceduren bliver ens for alle skoler.

Herudover er hensigten med lovforslaget:

- at give mulighed for at danne optimale børnehaveklasser, fordi klassesdannelsen her får stadig større betydning for klasses størrelsen i de efterfølgende klasser. Det er ikke hensigten, at der skal udvises besparelser i børnehaveklassen. En børnehaveklasse på over 22 elever skal altså som hidtil have tillagt enten deletimer eller pædagogisk medhjælp.
- at øge mulighederne for at læse timer på tværs af klasser og klassetrin. I dag kan samlæsning ud over idræt, valgfag og praktisk-musiske fag kun finde sted på mindre skoler (dvs. enkeltsporede skoler) og da i højst 15 pct. af de pågældende klassers timetal. Denne andel udvides med lovforslaget til 25 pct. af de pågældende klassers timetal og til at gælde generelt, dvs. uanset skolestørrelse.

Desuden ønsker jeg den nuværende adgang for undervisningsministeren til at fastsætte rammer for kommunernes forbrug af lærerskematimer pr. elev ændret, så det i stedet bliver en bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser, der regulerer kommunernes forbrug af lærerløn timer pr. elev.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om amtskommunernes overtagelse af visse statsskoler og -kursus m.v. (Ændring af nedlæggelseskompetencen).

(Lovforslag nr. L 112).

Det af indenrigsministeren nedsatte udvalg om amtskommunalt udgiftspres og styringsmuligheder (Lotz-udvalg I) har i sin betænkning (nr. 1123) afgivet i december 1987 stillet forslag om, at kompetencen med hensyn til nedlæggelse af gymnasier og de dertil hørende kurser til HF-eksamen bliver overladt til amtsrådenes afgørelse, men at undervisningsministerens godkendelsesbeføjelser med hensyn til afviklingsplanerne opretholdes.

Jeg er enig i dette forslag, idet amtskommunerne derved kan tilpasse ressourceforbruget til det faldende elevtal i 1990'erne. Forslaget er tillige i overensstemmelse med den praksis, jeg har tilstræbt i forbindelse med godkendelse af nedlæggelserne i Københavns Amt.

Gennem godkendelsen af afviklingsplanerne vil jeg sikre, at eleverne fortsat kan få et pædagogisk forsvarligt uddannelsesforløb.

Yderligere indebærer lovforslaget en administrativ forenkling, idet nedlæggelseskompetencen lægges hos amtsrådene, der ejer institutionerne og betaler deres drift.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Bakholt (S):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved fremsætte:

Forslag til lov om varsling m.v. i forbindelse med afskedigelser i større omfang.

(Lovforslag nr. L 109).

Forslag til folketingsbeslutning om lønmodtagernes tryghed i ansættelsen.

(Beslutningsforslag nr. B 24).

Erfaringerne har vist, at de gældende regler om kollektive afskedigelser er helt utilstrækkelige. Lovforslaget sikrer, at alle virksomheder uanset størrelse er omfattet af varslingsreglerne, når der påtænkes afskediget 10 eller flere af virksomhedens lønmodtagere inden for et tidsrum af 30 dage. Afskedigelserne skal tidligst have virkning 4 uger efter, at der er givet meddelelse om afskedigelserne til arbejdsmarkeds-